

HRVATSKI LIST: U pretplati
čitavu god. K 48—,
polugodište K 24—,
mjesечно K 12—, mje-
sno K 4—, u maloprod-
i 16 fil. pojedini broj.
KLAŠI primaju se u
svaki lista trg Gustoza 1

Željivanje naše djece u Hrvatsku i Slavoniju.

Dosad imade preko 14.000 naše stradajuće djece Istre, Slovenije, Dalmacije, Bosne i Hercegovine, a su našla gostoljubni krov, sigurno utočište i našim ubogim mališima toli potreban, komad kruha u bratskoj Hrvatskoj, Slavoniji, podnom Srijemu, ravnom Banatu i Bačkoj. I ta broj danomice te, jer danomice dolaze novi i novi transporti ce iz svih krajeva naše domovine.

Plodne i bogate hrvatske i srpske zemlje, koje imaju našu gladnu djecu, da je spase pred teškom reću i bijednim dugotrajnim upropašćivanjem i hranjenjem uslijed nestašice hrane, vrše time veliko do za zbliženje našeg naroda i taj pozitivan i konstantan rad uroditi će sigurno dobrim uspjesima.

Naš narod u onim krajevima, gdje tako gostoljubivo primaju našu djecu, pokazuje cijelome svijetu, kako osjeća sa stradajućom braćom, kako bi joj i lo pomogao i fakično i pomaže, koliko samo može. Pokazuje time svoje otvoreno, nesebično dobroćelo, svoju krasnu dušu, punu ljubavi prema dalekom stradajućem bratu, koji dolazi da molio pomoću. I što bi mnogi drugi narod bio proveo, što bi bilo neopuštivo kod naroda probudjenog, sa daleko većom ljubavlju, sa organizacijom, sa većim bogatstvom i slobodom, sa stojićim seljaštvom, proveo je dobro iskreno i milo braće naše hrvatske i srpske. Na taj svoj način može biti narod naš ponosan. Čin je plemenit, čestit, dobar... A dobro plodi dobro...

I Istra naša imade u Hrvatskoj i Slavoniji već preko 1000 sirotana. Istra! Izgovorimo li to ime, pramo, htjeti ne htjeti, pridodali još k tomu: tužna, puštena Istra. Bez škola, bez učitelja, bez izobrazbe, bez prosvjete, bez slobode, bez čega. Zemlja, koja je dosad radjala samo raj, s'uge, koji su bili i mogli su služiti, ugadjati Gospodaru, koji je iskorišćivao, crpio njihove sile i ih ujedno i prezirao. I sada, kad istarsko dijete odlazi u Hrvatsku, prate ga tamo naše nade i naše želje, da, da će naći židjeni komad kruha, i želje, da bi poznalo, kako je onaj gostoljubiv krov, koji ga ima pod svoje okrilje, vlasništvo našeg dalekog djaka, na koga smo ovdje u dugom robovanju bili boravili. Znamo, da se naša djeca, što odlaze u Hrvatsku, osvijeste tamo, da se odgoje u ljude, koji znači, da nešto zbilja jesmo, da smo narod, kao i neki drugi, dapače bolji nego drugi narodi, jer imamo u sebi ono, što nemaju ni Talijani ni Mađari. Nijemci, a to je dobro, plemenito, iskreno srpsko srce.

Kako pak živu naši mališ tamo? Odgovor se može sročiti u nekoliko riječi: svakako mnogo bolje nego što su u ovlm teškim, rašnim vremenima živjeli u rodjenoj kući. Mnoga naša teško daje svoje dijete, znade da je majka i otac samo ona i sumnja, da bi lko mogao paziti na dijete onako, kao ona. Desio se opet slučaj, vjerojatno i razumljiv, da je odraslo dječak iz puškarskog bataljona pisao roditeljima, neka dodju po njega, i da će im uteći i doći kući. Naravno cijelo se se'lo odmah zbrunilo, jer svaki je po sudu tog dječaka zaključivao, da se s djecom tamo zlo postupa. — No to nije tako. Dječak je naučan na besposlicu. Nitko se na nj nije brinuo, kao što se kod nas roditelji za djecu ni brinu ni ne mogu brinuti, jer svršili su dijete u razreda pučke škole, već se misli, da ima širi izbor nego roditelji, djetetu se pušta sve na volju. Onaj je dječak bio naučan skitati se cio dan, loviti obodno plice i rihe, uaziti u tuđe vrtove i vinograde, penjati se po tuđim trešnjama, a kad se tako 15. godine naučio na taj bečarski život, stega mu na novom mjestu, gdje je došao nije prijala i on oće natrag kući, hoće dalje bečariti, samo da bude obodan pa makar morao propadati.

Ali tu imadu roditelji odlučnu riječ da kažu: dijete se ne umije trenutačno prilagoditi novom položaju, ali tu mora da volja roditelja odlučiti i da ona bude jača od škodljivih mušica djeteta.

Djeca tamo nisu kao što ni ne smiju biti neposlena. Ti pohadjaju školu, ili pak uče već nekakov zanat, djevojčice negdje pomažu pri kućanstvu. Školu pohadjalo je do sada 60 posto djece, ali sada poradilo, da pođazi školu mnogo veći broj. Djeca živu tamo i putuju besplatno. Jedina je brigat dječjih roditelja, koji šalju djecu u Hrvatsku, da opskrbe dobrim cipelama i odijelom. Tamo se time za odijelo i obuću središnji odbor sa sjedištem u Zagrebu, no svakako je dužnost samih roditelja, da u koliko je moguće opskrbe djecu time.

Transport djece iz Pule otići će prema svršetku ovog mjeseca. — Roditelji mogu upisati djecu od 12 godina u upravu našeg lista od 5 do 7 sati popodne u ulici Centide 2. Moraju sobom donijeti potvrđenu i naznaniti dan, mjesec i godinu ro-

djenja. Roditeljima nije moguće skupa putovati, jer djeca će putovati u posebnom vagonu. Pri odlasku neka djeca uzmu na put komad kruha i nešto k tome, da imaju nešto dok stignu u Zagreb. Naknadno mogu roditelji podignuti adresu djece pri našoj upravi. Prije odlaska djece osvrnut ćemo se još na to i saopćiti točan dan odlaska, i po mogućnosti sazvat i roditelje djece na okup.

Za djecu iz Istre neka jave roditelji upravu dan, mjesec i godinu rođenja, ime i prezime djeteta i ime očevo, te iz kojeg je sela, kao što na kojoj stanici bi imali čekati vlak.

Tako će prvi naši sirotani iz Puljštine otputovati u majku Hrvatsku, medju svoju braću, da se nahrane i utješe u nevolji i tuđoj. Znamo, da će ih se dočekati lijepo i da će se naši ljudi u Zagrebu za njih pobrinuti i smjestiti ih na mjesta, gdje ne će gladovati, kao što gladuju tu na majčinoj krlju.

Iskrena hvala utješnih duša naših ide onim vrlim ljudima u Zagrebu, koji su tu krasnu akciju pokrenuli, a uspjehe donijet će nam bolja budućnost naše djece, koja idu u hrvatsko-srpske zemlje, da spasu najdragocjenije, što imadu — zdravlje svoje.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 6. (D. u.) Službeno se javlja: Na frontu u plavskoj frontu trajno topovski bojevi. — Poglavlca generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 6. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Topovska djelatnost mijenja se jakosti. Izvidnički bojevi donješe više puta zarobljenika. — Vojna skupina njemačkog prijestolonasljednika: Položaj je na bojni frontu nepromijenjen. U mjesnim bojnim djelima istočno od Pontoise, sjeverno od Aisne te u nizini Tavieres dodjomo u posjed neprijateljskih poljskih utvrđenja i jaraka. Topovska je borba bila često živahna. Chateau Thierry ležao je pod trajnom razornom vatrom Francuza. — Piljen, učinjen od vojne skupine njemačkog prijestolonasljednika od 27. svibnja dalje iznaša prema dosadašnjim ustanovljenjima preko 55.000 zarobljenika, medju kojima preko 1500 časnika, preko 650 topova i daleko više od 2000 strojnih pušaka. — Za posljednja 2 dana oboreno je 46 neprijateljskih lijetala i 4 privezana balona. Richthoffenova lovna skupina sastrijelila je jučer 15 neprijateljskih lijetala. Kapetan Berthold i poručnik Wenkhoff izvještili svoju 31. poručnik Loewenhardt svoju 27., poručnik Udet svoju 27. i poručnik Kirsten svoju 21. i 22. zračnu pobjedu. — Ludendorff.

Berlin, 6. Večernji izvještaj javlja: Na bojni frontu mjesni bojevi sjeverozapadno od Chateau-Thierry i na rijeci Ardre.

Rat.

Na bojištu je prošao 5. lipnja bez većih bojeva. Nijemci i Francuzi su poduzeli na nekim mjestima fronte lokalna poduzeća sa različitim uspjehom. 6. lipnja došlo je, kako javlja njemački večernji izvještaj, do lokalnih bojeva sjeverozapadno od Chateau-Thierry i na rijeci Ardre, u smjeru na Fismes. — Na talijanskoj frontu traje od nekoliko dana žestoki topnički boj.

[Francuski izvještaj od 5. lipnja popodne: Mjesne su navale trajale jučer na večer i tečajem noći. Na sjevernom rubu šume Carpepont zaustavile su francuske strojne puške dvije njemačke navale. Na isti su se način izjavili daljnji pokušaji njemačkih navala na Autrechtes, Dommieres i kod Corcya. Sjeverno od Corcya omogućilo je poduzeće, izvedeno jurišnim vozovima, Francuzima, da poprave svoje položaje. Na rubovima šume južno od Corcya navalili su Nijemci žestoko na Chezy i jugoistočno od tog mjesta. Francuske su čete skršile sve navale te zadale neprijatelju ozbiljne gubitke. Topnički boj traje veoma živahno sjeverno od Aisne i u odsjeku Reimsa.

Francuski izvještaj od 5. lipnja na večer: Tijekom dana podvostručio je neprijatelj svoja nastojanja, da na raznim točkama fronte postigne uspjehe. Bio je svuda suzbijen te je pretrpio ozbiljne gubitke. Pokušaj, što ga je poduzeo, da kod Mont-Magoche prekoraci Oiseu, izjalovio se je posvema. Sjeverno od Aisne osvojili smo ponovno čitavo područje, koje je neprijatelj preoteo nama privremeno, osobito kod Vengrea. Dopremili smo više od 150 zarobljenika te strojnih pušaka. U okolici Longponta suzbili smo Nijemce, kojima je iz početka uspjelo uznapre-

dovati nešto u visini farme Chavigny. Kod toga smo zarobili 50 momaka. Inače smo svuda održali naše položaje.

Engleski izvještaj od 5. lipnja u jutro: Naše su čete kod uspješnih štrafinskih poduzeća tečajem prošle noći dopremile iz okolice Lensa i kanala La Basse nekoliko zarobljenika. Štrafinsko poduzeće, što je neprijatelj poduzeo jugozapadno od Marincourta, zaštićen od teške paljebe, bilo je suzbijeno te je kod toga ostalo zarobljenika u našim rukama. Neprijatelj je topništvo djelovalo tečajem noći sjeverno od rijeke Carfu (?) i Lys kao što i u odsjecima Merris i kanala Ypern-Commynes.

Belgijski izvještaj od 4. lipnja: Prilično živahna topnička djelatnost, osobito u smjeru na Nieuport. Naše je topništvo djelotvorno tuklo neprijateljske baterije. Istočno od Nieuporta pucali smo učinkovito na sakupljene neprijateljske čete.

* Njemačke podmornice u američkim vodama. Dopisnici novina u Washingtonu javljaju, e u službenim krugovima vlada mišljenje, da akcije njemačkih podmornica na američkoj obali idu za tim, da se američko brodovlje povuče u američanske vode. No drž. je tajnik mornaričkog ureda izjavio, da povlačenje brodovlja nije nužno, jer da Uniji dostaje utvrđenje i zaštita atlanske obale. — Rizični ured u Washingtonu javlja, da nema povoda, da se povise osiguravačke premije za mornare, koji plove po ugroženim morskim područjima, te prema predlozima, učinjenima prije podmorničkih navala na atlanskoj obali, snizuje premije od 25 na 15 centa za 100 dolara.

* Predsjednik švicarske republike za načelo prava protiv ideje sile. Brzojavljaju iz Berna od 6. lipnja: Kod raspravljanja izvještaja poslovanja saveznog vijeća za godinu 1917. u saveznom vijeću, izjavio je savezni predsjednik, da savezno vijeće stoji kao što i prije na stanoviti, da će pnuđiti svoje posredovanje u onim trenutku, kad budu obe stranke to željele. Govornik se za tim u tancije bavilo sa razvitkom međunarodnog prava te je istaknuo, da mora biti cilj Europe, da se uredi međunarodni pravni poredak, koji će u tom kontinentu dozvoliti, da radi u miru sa ostalim kontinentima. Narodi moraju doći do toga, da stave na mjesto misli sile ideju prava. Ovak idealni se cilj daje svakako teško postići, ali bez optimizma i bez idealizma nijesmo nikad postigli veliki politički cilj i veliki napredak. (Odobranje.)

* Newyorška luka zatvorena. Novine javljaju iz New-Yorka, da je newyorška luka bila zatvorena radi podmorničke pogibelji.

Iz Rusije.

London, 1. Havas. Javljaju iz Moskve, da je pučki povjerenik za vanjske poslove brzojavio ruskom opunomoćeniku u Berlinu, Joffeu, neka zaustavi napredovanje Nijemaca u kotaru Vitebsk i u okolici od Amburga, koje je uslijedilo radi poteškoća ustanove demarkacione linije. Istodobno mu je naložio, neka zatraži, da bi Nijemci pustili na slobodu vojne i seljake, koje su uapsili u Kogemaitku.

Moskva, 1. Havas. Brzojavka iz Kijeva veli, da vlada Skoropadskoga zahtjeva, da bi se Rostov na Donu, Novo-Čerkask i sjeverni Kaukaz priklonili Ukrajinu.

Moskva, 1. Havas. U jednoj noći na kitajsko poslaništvo izjavlja Čičerin, da, ako nije u stanju, da čini kraj zločinačkim djelima banika Semenova u Mandžuriji, neka dozvoli ruskoj vladi, da bi poslala tamo ruske čete, koje će sudjelovati sa kitajskim.

Moskva, 1. Grof Mirbach saopćio je komesaru za vanjske poslove, da je zastupnik kaukaske republike, Čenkeles, otputovao u Kijev, da se sastane sa ruskom misijom te isposluje od nje priznanje kaukaske nezavisnosti.

Moskva, 5. (D. u.) Danas je vlada objavila naredbu o izjednačenju svih inozemskih zastupnika Rusije u inozemstvu, koji se odsele nositi naslov „opunomoćenih zastupnika socijalističke ruske republike“. To se slaže sa nazorom, da su male i velike nacije jednake. Na isti će se način zastupnike inozemstva u Rusiji smatrati samo opunomoćenim zastupnicima tuđih nacija. Ukida se razdioba u čine opunomoćenih ministara, poklisa i poslanika.

Iz slavenskog svijeta.

Iz češkoga svijeta. Za „Češko srce“ sabralo se do 28. svibnja 2.018.378.79 K, svota, koja izdaje malom češkom narodu najbolju svjedodžbu. U prva četiri mjeseca opstanka Češkog srca sabralo

JENA listu: U pretpl...
stavu god. K 48-...
polugodište K 24-...
mjesečno K 12-...
no K 4-... u malop...
16 fl. pojedini br...
SLABŠI primaju se...
ravn lista trg. Custoz...

rodine IV.

zjivanje n

Dosad imade...
Sre, Slovenije...
a su našla gos...
aj, našim ubogin...
na u bratskoj F...
u, ravnom Ban...
te, jer danomic...
ce iz svih krajev...
Plodne i bog...
maju našu gladn...
reću i bijednim...
miranjem uslijed...
lo za zblizenje n...
stan rad urodit...

Naš narod u...
bivo primaju naš...
ko osjeća sa str...
lo pomogao je...
že. Pokazuje tim...
e, svoju krasnu...
adajućem bratu...
bi mnogi drugi...
nguće kod naroc...
tutorom, sa orga...
bro stojićim sel...
ce mlike braće na...
i može biti nar...
nsan, dobar...
I lstra naša...
koljko tisuća sir...
pramo, liježi ne...
puštena lstra. B...
nih ljudi, bez d...
ne, bez prosvjet...
ja je dosad rad...
etni, mogli su...
je iskorišćivao...
navidlo, prezirao...
Hrvatsku, prate...
de, da će naći ž...
poznalo, kako j...
ima pod svoje...
djaka, na koga...
horavili. Želimo...
rvačku, osvijest...
znati, da nešto...
aki drugi, dapač...
emo u sebi ono...
Nijemci, a to...
ensko srce.

Kako pak živ...
Odgovor se...
vakako mnogo...
rašnim vremenin...
ajka teško daje...
teteta samo ona...
a dijete onako, k...
tan i razumljiv...
otara pismo rodit...
im uteći i doći...
zburilo, jer svaki...
se s djetcom...
lo tako. Dječak...
nj nije brinuo...
jeću ni brinu u...
borz nego rodit...
onaj je dječak b...
obodno plice i...
rade, penjali se...
15. godine nau...
a novom mjestu...
oće natrag kući...
obodan pa maka...
Ali tu imadu...
ijete se ne umij...
žnju, ali tu mora...
ide jača od šk...
Djeca tamo...
posiena. Ti poh...
kov zanat, djevo...
l. Skolu pohađje...
sada poradilo...
djeca žiju tamo i...
džešnjih roditelj...
opskrbe dobrin...
ine za odijelo i...
Zagrebu, no sv...
u u kofiko je mo...
Transport dje...
vog mjeseca...
do 12 godina u...
podne u ulici...
glimaciju i naz...

cijena u Ugarskoj traži odštetu u Austriji te pro-
uzrokuje na ovaj način prilične smutnje. Medjutim
nije vjerovatno, da bi ministar Unkelhäuser u ovoj
sivari uspio u korist ugarske vlade.

Književnici za siromašnu djecu. Na inicijativu
uredništva „Književnog Juga“ sa Ivom Vojnovićem
i Tugomirom Alaupovićem na čelu sastali su se u
subotu izaslanici društva „Hrv. književnika“, „Matice
Hrvatske“, „Hrvatske Njive“, „Griča“ i „Književnog
Juga“ da se dogovore o načinu, kako da se i knji-
ževnici hrvatski, srpski i slovenski pridruže općoj
akciji, za pripomoć siromašne djece iz jugoslavenskih
krajeva, pa je jednoglasno bilo zaključeno izdati
jedan veliki književni almanah, u velikoj nakladi,
čiji bi čist prihod bio namijenjen u korist djece.
Našlo se je načina, kako da troškovi za almanah
budu izvanredno neznatni, pa da tako ta akcija
urodi obilatim darom djece. Izabrao se je i odbor,
koji će čim prije upravititi književnicima poziv, te
urediti i izdati almanah.

Banfield u tršćanskoj bolnici. Najbolji austrijski
vojni avijatičar, Banfield, bio je, kako javlja „Slo-
venski Narod“, ranjen, kad je prošlih dana progna-
njo talijanske ljetace. Banfield se sada nalazi u
tršćanskoj bolnici.

I Estonska i Livonska se oslobadjaju. Po-
znato je, kako su sastavljeni oni „landrati“ u Es-
tonskoj, Livonskoj i ostalim oslobođenim pokra-
jinama bivšeg ruskog carstva, koji su se izrekli za
personalnu uniju, s njemačkim carem, ili saskim
kraljem itd. Ovo se oslobodjivanje naroda provaj-
dja sada punom parom i eto novog prizora u toj
novodobnoj božanstvenoj komediji: Dne 13. svib-
nja upravititi su državnom kancelaru grafu Hertlingu
molbu gospoda baruna Dollinghausena kao vodja li-
vonske i estonske deputacije, pl. Strk, zastupnik
Livonske i pl. Brewenau kao zastupnik Estonske,
neka bi dostavio ovdješnjem ovlaštenom predstavi-
niku ruske republike gosp. Joffeu, proglašenje ne-
zavisnosti zemalja Livonske i Estonske. Joffe otklo-
nio je da primi direktno iz ruku spomenute gos-
pode tu izjavu, ali se je izjavio spremnim primiti
spis, ako mu se preda kroz njemački ured. Na to
je državni kancelar udovoljio od zastupnika Livon-
ske i Estonske izraženoj molbi, te je odaslao iz-
javu nezavisnosti kroz vanjski ured gospodinu
Joffeu. U ovoj noti na vladu ruske socijalističke
federativne sovjetske republike u Moskvi upozor-
uje se na zaključke, prihvaćene dne 9. i 10. svib-
nja u Rigi na skupštini Estonaca, i Livonaca, te se
izražava nada, da se pučanstvo Livonske i Estonske
izjavom svojih predstavnika služi pravom slobodno

odredjivati svoju sudbinu, te da je izvršilo svoje
odcijepjenje od Rusije. — Sve hoće da se oslo-
bodi od Rusije i boljševika i sve želi sreću pru-
skog sistema. Bilo sretno!

**Djaci i vojnici ne smiju na koncerte čeških
umjetnika u Sibeniku.** Splitsko „Naše Jedinstvo“
javlja: Iz Sibenika primamo, da na koncertu gdje
Olge Borove-Volouškove nijesu smjeli djaci a nad-
ležna vlast nije dozvolila ni vojnicima. Pred vratima
su organi vojne i političke vlasti strogo nadzirali,
da ne bi tko od ovih ušao u kazalište. Kazalište je
bilo puno. Umjetnici je darovana kita cvijeća.
Umjetnici i umjetniku g. Jeremiašu oduševljeno se
klicalo, a ovacije trajale su i za polnoći.

**Talijanski socijalista Pittoni protiv Jugoslave-
nima.** Pittoni, poznati zastupnik talijanskih socija-
lista na carevinskom vijeću, napisao je u „Lavo-
ratoru“ članak, u kojem veli, da se austrijski Tali-
jani mogu lakše sporazumiti s Nijemcima, nego li
s Jugoslavenima. Talijani, prema tomu, pozivlju u
pomoć Nijemce, da ih izbave od slavenske opas-
nosti. Nemoćni, neuki, omraženi šćavo Talijanima
je opasniji od dobro organizovanog, dobro oruža-
nog i dobro opskrbljenog Nijemca, koji hoće da
se na more probije. — Konstantujemo.

Poruke iz uredništva.

Hrvat. Ne ide ovo onom Hrvat, koji mar-
ljivo šalje članke i vijesti našem listu, već onom
nepotpisanome Hrvat, koji nam iz Zagreba šalje
dopisnicu. Loš je Hrvat i još lošiji čovjek, kad
nema toliko odvažnosti i poštene svijesti, da se
podpiše i da preuzme odgovornost za ono, što
napiše i pošalje u svijet. Takovi su ljudi opak
element, pa makar se oni potpisivali lijepim imo-
nom: Hrvat.

Javna zahvala.

Prigodom smrti nezaboravnog mi supruga, pok.
Ivana Načinović
primih svu silu izraza sućuti; budući mi je nemo-
guće svakomu posebice odgovoriti, to se ovim
putem svima najusrdnije zahvaljujem.
Krššan, dne 3. lipnja 1918.

Romana Načinović
udova nadučitelja.

POZIV

na XIV. redovitu godišnju glavnu skupštinu
„Lovranskog društva za štednju i zajmov
registrane zadruge na ograničeno jamče

koja će se držati dne 23. junija 1918., u 10
prije podne, u društvenoj pisarni, sa sljedećim

dnevnim redom:

- 1. Čitanje zapisnika lanjske glavne skupštine
- 2. Izvješće ravnateljstva.
- 3. Izvješće nadzornog odbora.
- 4. Izbor ravnateljstva, nadzornog odbora društvenog suda.
- 5. Zaključak glede nprorabe čistog dobitka.
- 6. Slučajnosti.

Godišnji računi (za god. 1917.) stoje zad-
garom na uvid u društvenoj pisarni.

Lovran, dne 2. junija 1918.

Ravnateljstvo

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Prelom vjernosti.

Igrokaz u 5 čina.

Početak: 3.—, 4.40 i 6.20.

Ulazne cijene za ovaj film
I. mjesto K1.20; II. mjesto 0.80

Ući se može kod svake slik.

Ravnateljstvo si pridržuje pravo
promijeniti raspored.

Rabljeni čepovi
od pluta
mogu se prodati u ulici S...
gija br. 81.

**U trgovini poku-
stva, Fil. Barballić**
u Sibišanskoj ulici,
prodaje se novo pripje-
pokuštvo.

Kupujem svaku količinu
bačava
od vina, petroleja, ulja itd
Ponude na Berthold Neuma...
Zagreb.

Razredna lutrija. Srećke

10. razredne lutrije mogu se dobiti u Pu...
kod tvrtke Jos. Krmpotić, trg Custozza, ulic...
Fran Ferdinanda br. 3.

ZIVNOSTENSKA BANKA

PODRUŽNICA U TRSTU, Via Ponte Rosso 7. Vlastita palača.

Dionička glavica: K 100,000.000.—

Pričuva: K 32,500.000.—

Obavlja sve bankovne, burzovne i mjenjačne poslove najkulantnije.

Brzojavi: Živnostenska - Trst.

CENTRALA U PRAGU UTEMELJENA 1868.

Telefoni br.: 2157, 1078, 1089.

PODRUŽNICE: Beč, Brno, Budajovioce, Frielek-Mlatek, Karlebad, Král, Hradeo, Iglava, Klatovy, Kolin, Krakow, Lwów, Melnik, Mor.-Ostrava, Olomuo, Pardubice, Plask, Pizenj, Prestojev, Reichenberg i Tábor.

Isposlata: OPATJIA.

Isposlata: GRADEK.

ona se sva kao precobrazila. One tri riječi, bolje reći
— onaj jedini usklik: majko! — razbudilo je u
stariel onaj već davno uspavani sri... I više nego ži
sam usklik — ton, kojim je bio izrečen, ton, što zan-
nosi na neku prastaru, a ipak sreću tako blisku
pjesan...

— Kako vi to, gospodjo? — upitah zadivljeno.
Gospodja me nije u prvi mah razumljela; kad
joj objasnih, reče mi:

— Ne znam kakvo je čudo u tome, ali jedno
vam mogu reći: ja volim ovakove ljude,
i oduvijek sam ih voljela...

Takav je i on, mo jdoctor. — — I još ih
ima takovih u onom blaženom kraju.

Meni je milo, da naša djeca i to vide. U životu
čut će mnogo pripovijedati o demokrazizmu, pa je
dobro, da već sada nauče, kako je svaki demokra-
tizam, u kome nema prave i istinske, upravo korenite
ljubavi — tek puko gumljenje i prosta i nedostojna,
u našem javnom i privatnom životu našalos' dosta
obična laž.

Kod vrijednoga Ivana Ivekovića, mlina u Biš-
kupcu, našao sam maloga Nevenka, sina moga pok.
prijatelja, učitelja Vinka Rubše, koga je smrt pre-
rano ugrabila narodu našem. Lijep dečko, nešto
vragoljast, ali mi je plaćući obećao, da će biti dobar,
a tko da mu ne vjeruje? Sestra Milojka smještena je
kod gosp. veterinaru — ona je pak pravi, mali an-
djelak. Sjeni nezaboravnog narodnog pregaoca bit
će milo, što mu djeca u ovim teškim časovima ne
stradaju. Mali Savo Trdić iz Lignja pun je i okrugao,
njega mi svi pohvališe, a tako i svu drugu djecu:
braću Jordana, malu Tancabel, Milicu Frlan i ma-
loga Laginju.

Mali Frane Marinčić mjenjenče je našega kreme-
njaka i rodoljuba Nikoše Fučkana. U toj vrijednoj
kući može naš mali Lovranac da nauči, kako zemlja

radja zdravljem, zdravije veseljem a jedno i drugo i
treće neprolaznim bogatstvom. U onoj domoljubnoj
porodici naš će Frane okrepiti ne samo tijelo već će
kao i druga djeca u Sv. Ivanu ojačati srce i dušu;
tako da će, kad se jednoga dana vrati kući u Lovran,
biti prvi među prvima. Kod moga pobratima Šte-
feka (Stjepana Zajeca) našao sam maloga Romana
Sepića. Našao sam ga s bratom Marjanom, koji mu
je u taj dan došao u posjete. Maši je Roman bio nešto
obolio, ali se je sada lijepo oporavio. I taj naš mališ
ima sreće, jer je došao u dobru i valjanu školu.
Njegov hranitelj na glasu je kao vanredno čestit i
bistrouman čovjek. Kao iskre vrcaju mu iz govora
lijepa i zdrave misli, zgodne uporedbe i druge ne-
tražene figure. Reći će tko god: šteta, te nije izučio
više škole! Nikakva šteta! Zdrava narodna mudrost,
kojoj se mi i danas divimo, nije izišla ni iz gimnazije
ni iz univerziteta, već iz anonimne narodne duše. Škola
nam je donijela iz tudjine dosta štetonosnih i po-
gubnih bakterija i još nas i danas njima natrunjuje.
Ostavimo zdravom, nikakvim — „izmima“ nezara-
ženom narodnom duhu, da i on dolazi do izražaja.
Štefek je danas dika svoje seljačke braće — a i nama
bi mnogima mogao biti u koječem učiteljem.

Vidio sam njegovu stoku — njegov ponos!
Vidio sam njegove gospodarske spravne i alzavo
djecu i uputio ih, da svakome stroju, svakome alatu
zapamte ime, da budu mogli pričati kod kuće, kako
osim motike, lopate i strpače ima još i drugoga
orudja, što ga zemlja treba.

Zavirili smo i u pivnicu. Moj Štefek nije po-
zanatu bačvar, ali bačve, što ih je svojim rukama sa-
djelao, zavrijedjuju, da budu nagradjene prvom na-
gradom.

On nije ni zidar po zanatu, ali se svak divi nje-
govoj kući, što ju je podigao većim dijelom sam
svojom mukom. Kuća se i našem malomu Romanu

uvećike svidja. Našao joj je samo jednu jedinu po-
grješku.

— Vaša je kuća baš lijepa, rekao je on jednog
dne svome hranitelju, ali zašto je niste sagradili dolje
na moru?

Mali je Roman vołosko dijete, na moru odnji-
hano, pa mu je jadnome teško bez one nemirne na-
pasti sinje. Poznam ja tu muku!

Već je bilo dobro uočalo, kad smo se oprosti-
s onim predobrim ljudima. Opet smo se penjali na
brijeg natopljen sjajnom mjesecinom. Bilo mi je ne-
kako milo i lako pri duši. Sad će eto i djeca na
počinak. Tko ima od njih majku, snivać će o njoj;
moj Roman nema ni oca ni majke — on će snivać
o moru, o valovima, što se do je u Črnikovici visoko
dižu, ali on ih se ne boji, već gazi do kojena u vodu
ide u susret onim najvećima, pa kad im je blizu —
okrene im ledja i bježi, a oni, vačovi, za njime pri-
jeteći i hućeci, no on im izmakne, a oni se kao od-
srdžbe razbiju do njegovih nogu i rasprše se u ne-
moćnu pjenu. A on pokikuje od radosti i sve rukama
plješće.

... Djeca u san, a ja u mjesto, gdje nas je čeo
kalo drago i srdačno društvo. Meni je u krugu onih
dobrih ljudi bilo, kao da sam evo i sam postao dijete
a oni me primili pod svoje okrilje kao drugu djecu
našu. Milo mi je bilo i lako među njima, kao da
mi je nekamo ispaio onaj teški kamen, što mi već
pune četiri godine srce tišti. Jedno dijete, što je iz
Bosne došlo na prehranu u Srijem, na pitanje, kako
mu je sada ondje, odgovorilo je: Ama kao na sreću
majke...

Da me tko pita, kako mi je bilo one večeri,
rekao bih mu i ja:

— Kao na sreću majke...
— Sveti Ivane! Sveti Ivane! mila i lijepa uspo-
mena moja!
Viktor Car Emin.